

Y A R P U Z

Edebiyat Dergisi

Fotoğraf / Yasin MORTAŞ

Yıl 2 Sayı 23 Ocak 2021

Y A R P U Z

Edebiyat Dergisi

Sahibi

Halil DEMİR

Yazı İşleri Müdürü

Halil DEMİR

Editör

İlker GÜLBAHAR

Yayın Kurulu

Ahmet Süreyya DURNA

Haşim KALENDER

Mehmet GÖREN

Son Okuma

Mehmet OSMANOĞLU

Yazışma ve Gönderi Adresi

Kale Mahallesi Elçibey Caddesi
Arma Market Yanı Kat:1 No: 24/B
Afşin/Kahramanmaraş

yarpuzedebyatdergisi@gmail.com

Yarpuz Web:

www.yarpuzedebyatdergisi.com

Facebook:

Yarpuz Edebiyat Dergisi

Yayın Türü: Süreli Yayın

ISSN : 2687-2307 Aylık (e-Dergi)

Yıl:2 Sayı: 23 (Ocak 2021)

İletişim Tel: 0541 629 94 66

Eserlerin hukukî sorumluluğu yazarlarına aittir.Yarpuz Edebiyat Dergisi'nden yapılan alıntılarda kaynak gösterilmesi zorunludur.

Yarpuz Edebiyat Dergisi

Afşin Merkez Yayın Grubu

tarafından çıkarılmaktadır.

İÇİNDEKİLER

MELANKOLİK RETİKULUM

İlker GÜLBAHAR3

TAKIM KAPTANI

Harun ÇİTİL4

SADECE HUZUR

M.Nihat MALKOÇ7

BİR HÜZÜN DESTANI

Ahmet Süreyya DURNA8

MEÇHUL DOST

Haşim KALENDER9

GEÇMEZ KABİRDE KİBİR USTA

Ali PARLAK9

AHRETLİĞİNE İŞİSİN BENİ SESSİZCE YAKAMOZ

Filiz Kalkışım ÇOLAK10

KAKTÜS ÇİÇEĞİ

Gülçin Yağmur AKBULUT11

AYNALARDAKİ HÜZÜN

Mehmet MORTAŞ12

LASKARİS SARAYI

Uğur GÜREKİN13

GÖRÜNÜMÜYOR

Hüseyin OPRUKLU14

GÖZLERİ MEHTAPSIZ BİR GECE / SEVGİ GAZELİ

Hızır İrfan ÖNDER14

KILICI KIRAR BENİM KURŞUN KALEMİM

İsmail OKUTAN15

MAVİ GÖZLERİNDEN ÖPSÜN ANNELER

Fatih TEZCE15

GÖNÜL HANCISI / SİYAH DUVAK

Elif CAN16

KO/D ADI N/İSYAN

Nurkan GÖKDEMİR16

SOKAKLAR BABAM KOKUYORDU

Necmettin YALÇINKAYA17

EŞREF VAKTİ

Yavuz DİNÇ18

SIĞINAK

Yakup DİKER19

TÜRKÜLERE DESTAN

Dr. Mehmet GÜNEŞ20

İKİ KADEH EFKÂR

Adil BAŞOĞLU23

YAKARIŞ

Ömer KARSLI23

KIŞ KERVANI

Mehmet OSMANOĞLU24

MELANKOLİK RETİKULUM

zencefil sarısı akşamüzerleri
kalabalık sokaklarda iş sonu
her yüzün
her sesin
her adımın
bir öncekine benzediği
yorgunluklar dönüşü

geriye sarılmış
yeşilçam filmlerinden
yirmi beş yıl öncesinden
akıl perdesine yansıyan
melankolinin solgun kareleri

gökçadırdı yaldızlı
hüzmeler çıkıverir
yollar çatal
eller bedende fazlalık
ayaklar altından çekilen
yeryüzü yaygısı

anı kuyusuna
efkar helkesi salmak nedir
uzaklar nerede
yakın neresi

çocukça bir afallayışla
donuklaşır bakışlar
dil dönmezleşir
gözler körleşir
kuytularda pusuya siner sözcükler

kimi zaman geriye sarar hayatçalar
sorular çalışılmayan yerlerden gelir
yanan bir kibrit atılmıştır çünkü
gömleğin sol cebine

TAKIM KAPTANI

Güz gelmişti, eylül ayının sonlarıydı. Hava parçalı bulutluydu fakat yağmur yoktu. Mektepler açılalı yaklaşık iki hafta olmuştu. Emirli'den doğan Çoban Pınarı'ndan çıkan sular ilçenin ortasından küçük bir çay olarak geçiyordu. Çayın üzerinde su değirmenleri vardı. Yedinci ve sonuncu değirmen, bugünkü öğretmen evinin olduğu yerde bulunuyordu. Su değirmeninin kuzey kısmında lahanalar olgunlaşmıştı. Niğde lahanası küçük olurken Afşin-Elbistan lahanaları çok çok büyük olurdu. Lahanalar abdal davulu büyüklüğünde erişmiş, müşterilerini bekliyordu.

Massey Ferguson marka bir traktör lahanalar tarlasının doğusundan geçen değirmen yolunda durdu. Traktörün durduğunu gören mahallenin çocukları meraklı gözlerle beklemeye başladılar. Traktörün arakasında peş peşe takılmış iki naylon (römork) vardı. Şoför traktörü stop etti, aşağıya indi. Naylonlarda bulunan kişiler aşağıya atladı. Yaşlı bir adam diğerlerinin yardımıyla naylondan aşağıya indirildi. Yaşlı adamın ve yanındaki kişilerin kıyafetleri sanki dökülüyordu. Yaşlı adamın ayağında eskimiş siyah bir köşker fuları, diğerlerinin ayaklarında çamurlu soğukkuşu lastik ayakkabılar vardı. Yaşlı adam ellerini böğrüne dayadı, lahanalar tarlasına bir göz attı, başını "Tamam!" der gibi öne doğru salladı. Yanındakiler seslendi:

-Tahraları, bıçakları, belleri, kürekleri römorktan indirin. İki kişi lahanaları köküyle sökecek, sizler de sökülen lahanaların köklerindeki çamurları temizleyip çürümüş yaprakları kopararak düzgün bir şekilde naylonlara yerleştireceksiniz.

İşçiler ceketlerini çıkarıp mintanlarının kollarını sıvayarak lahanalar tarlasına daldılar. Mahallenin çocukları çok sevinçliydi çünkü lahanalar tarlasında futbol oynayacaklardı. Hemen hemen her sene aynı olayı yaşıyorlardı. Ayrıca karınları doyuncaya kadar, arta kalan lahanaların beyaz kısmını çıtır çıtır yiyeceklerdi. Güneş sallanmış, ikinci vakti olmuştu. Çalışanlar yorulmuştu. İki naylon da davul büyüklüğündeki lahanalarla dolmuştu. Ortası yumuşak lahanalar sarmalık, sert olan lahanalar da turşuluk oluyordu. Ayrıca lahanadan kapuska çorbası da yapılıyordu.

Traktörün gitmesiyle önce çocuklar, sonra da bütün mahalleli lahanalar tarlasına dalmıştı. Tarlada sağlam kalmış lahanaları sökmeye çalışıyorlardı. Çocuklar ellerindeki bıçaklarla lahanaların ortasını oyarak beyaz

kısımlarını çıtır çıtır sesler çıkararak iştahla yiyorlardı. Bazı mahalle sakinleri evlerindeki hayvanları da lahanalar tarlasına getirmişlerdi. Mıstık Emmi; orta boylu, uzun yüzlü, elmacık kemikleri çıkık, esmer tenli, ak sakallı zayıf bir ihtiyardı. İki ineğini lahanalar yapraklarını yedirmek için lahanalar tarlasına getirmişti. Şen şakrak şakacı bir ihtiyardı. Mahallenin çocukları onu çok severlerdi. O da çocukları çok sever, elinde yiyecek ne varsa çocuklara ikram ederdi: kuru üzüm, dut kurusu, bastık, kesme, sormuk şeker, elma, armut, alıç... Mıstık Emmi'nin okuması yazması yoktu ama kulaktan duyma bilgileri unutmazdı. Duyduklarını başkalarına anlatmaktan zevk alırdı. Çocukları başına toplar onlarla şakalaşır, onları birbirleriyle güreştirir ve onlara komik sorular sorardı:

-Döller, şimdi size bir bilmece soracağım, cevabını bilene bir elma vereceğim.

Çocukları bir merak sardı, Mıstık Emmi'nin ağzının içine bakıyorlardı. Herkes ağzındaki lahanayı çıtır çıtur yuttu. Mıstık Emmi'yi dinlemek istiyorlardı ama konuşmalar devam ediyordu.

Mıstık Emmi, elindeki mesesle birkaç çocuğun başına hafifçe dokunarak sessizliği sağladı:

-Kat kat döşsek, bunu bilmeyen eşseek!..

Herkesi bir gülme tuttu, çocuklar birbirine bakarak gülüyorlardı. Gülüşmeleri uzaktan temaşa eden (seyreden) mahalleli ne olduğunu merak ediyordu. Çocuklar birbirine bakarak hem gülüyor hemde bilmecenin cevabını düşünüyorlardı. Çocuklardan biri, "lahana, lahanalar" diye bağırırdı. Bazı çocuklar ne olduğunu anlamadılar.

-Afferin sana! Bilmecenin cevabının "lahana" olduğunu bildin; sen "eşseek" olmaktan kurtuldun!

Mıstık Emmi, çocukların meraklı bakışları altında ceketinin sağ cebinden büyükçe kırmızı bir kurtlu elma çıkardı, çocuğa uzattı. Çocuk elmayı aldı, evirdi, çevirdi. Elma kirliydi ve kurtluydu. Herkes çocuğun kurtlu elmayı beğenmediğini düşünürken o, elmayı gömleğinin iç kısmıyla güzelce sildi. Elmanın kurtlu kısmına dikkat ederek ısırды, çıtır çıtur yemeye başladı. Belli ki kurtlu elma yemede tecrübeliydi. Diğer çocuklar onu gülerseyrediyorlardı.

Mıstık Emmi çocuklarla her buluşmasında kıyamet alametlerini anlatır, çocuklar da sanki onu ilk defa dinliyormuş gibi merakla dinlerlerdi. Çocuklardan biri muziplik olsun diye Mıstık Emmi'ye sordu:

-Kıyamet alametleri nelerdir?

Mıstık Emmi sanki ilk defa anlatıyormuş gibi anlatmaya başladı:

-Ahir zamanda; fitne Araplardan kopacak, Amik Ovası'nda kanlı savaş olacak, kan gövdeyi götürecektir, Maraş yelden, Adana seldom batal (yok) olacak! Ayrıca zina çoğalacak, yüksek yüksek binalar yapılacak, şatafatlı mescitler yapılacak ama cemaati olmayacak, sık sık zelleler olacak, zenginler zekat vermeyecek, yaşlılara sevgi ve saygı azalacak, yeni yeni hastalıklar çıkacak, Müslümanlar parça parça olacak, kadınlar erkeklere, erkekler de kadınlara benzeyecek, faiz çok yaygınlaşacak, çirkin işler ve haddi aşanlar çoğalacak...

Ertesi gün, mahallenin çocukları öğleden önce toplandılar. Şimdi sıra, lahana tarlasının futbol sahasına dönüştürülmesine gelmişti. Çocuklar; kazma, kürek, bel, tırmık, keser, tahra getirmişlerdi. Lahana tarlasını düzeltmek için canla başla çalışmaya başladılar. Acıktıkları halde öğle yemeğine bile gitmediler. Vakit ikindi olmuş, hepsi de çok yorulmuştu. Tarla, ufak tefek tümsekler kalsa da top oynanacak duruma gelmişti. Hepsisi de gururlu bir şekilde, yarın ilk maçı yapmak üzere evlerinin yolunu tuttular.

Ertesi gün hava parçalı bulutluymuştu. Güz serinliği başlamıştı. Su değirmeninin yanındaki söğüt ve kavak ağaçları yapraklarını dökmeye başlamıştı. Kavak ağaçları sarı yapraklarını tepeden dökmeye başlamıştı. Bu durum kışın şiddetli geçeceğinin göstergesiydi. Hafiften bir poyraz esiyordu. Çocuklar toplanmıştı ama maçı yapmak için topları yoktu. Biraz sonra babası öğretmen olan Ali, elinde kırmızı renkli bir topa geldi. Herkes Ali'yi ayakta karşıladı. Lahana tarlasında ilk maçı yapılacaktı. İlk önce topluca maçın kuralları, takımlar oluşturulmadan belirlendi. Tarlanın güney ve kuzey yönünde yedişer adımdan oluşan kaleler yapıldı. Her iki kalenin iki tarafına taşlar konuldu. Gol olması için topun kalenin iç kısmından gitmesi gerekiyordu. Penaltılar dokuz adım mesafeden atılacaktı. Top havadan giderse; kalecinin parmaklarının ucuna değerse gol, değmezse aut olacaktı. Aynı kural frikik topları için de geçerliydi. Maç iki yarıdan oluşacak ama her devre değişimi üç gol sonrasında olacaktı. Sıra takımların oluşturulmasına gelmişti. Birinci kaptan belliydi: Topun sahibi olan Ali'ydi. İkinci kaptan iyi top oynayan ve yaşça diğer çocuklardan büyük olan Mehmet oldu. Diğer çocuklar iki kaptanın karşısında yan yana dizildiler. Seçmeye önce Ali başladı. Takımlar altışar kişiden oluşacaktı. Ancak hakemin dışında on üç kişi vardı. Takımlar oluşturuldu. Ben dışarıda kalmıştım. Canım çok sıkılmıştı. Yorulan ya da sakatlanan olursa beni oynama alacaklarını söylediler... Ben çok iyi top oynayamıyordum ama topa vurmasını bilmeyenler bile takıma girmişti. Yani bazı çocuklara torpil yapılmıştı, bu zoruma gitmişti. Yine de sahayı terk edip gidemedim, maçı seyretmeye karar verdim.

Ali'nin, Mehmet'in, Recep'in, Yaşar'ın ayağında spor ayakkabısı vardı. Diğer çocukların ayağında soğukku-

yu ayakabı, gıslvet ve eski kundura vardı. Hakemliği ortaokulda okuyan Hasan yapıyordu. Maç kıran kırana başladı. Abdullah çok sert ve faullü oynuyordu. Hakem uyardı, maçta kavga çıksın istemiyordu. İlk golü karambolden Recep attı, havalara zıpladı; çok mutluydu. Herkes ona sarıldı ve onu tebrik etti. Maç tekrar başladı. Takım kaptanı Ali, orta sahadan aldığı pasla kalecinin solundan güzel bir plaseyle kale taşımın yanından golünü attı. Durum iki sıfır olmuştu. Karşı takımdaki oyuncular birbirlerini suçluyorlar, bağırıp çağırıyorlardı. Kaptan Mehmet arkadaşlarını uyardı. Maç yeniden başladı. Takım arkadaşı Yaşar'ın sağdan gelen güzel ortasıyla topla buluşan kaptan Mehmet, kalecinin ayakları arasından golünü attı. Arkadaşları kaptanı kucaklayarak sevinçle havaya kaldırdılar. Maçın seyircileri çoğalmıştı, kenardan da alkışlar duyuldu. Bu durum oyuncuların da hoşuna gitmişti. Maç tekrar başladı. Her iki kaptan da kısa paslarla oynamaları için arkadaşlarını uyarıyordu. Ali'nin takımı bir gol daha atınca birinci devre bitmişti. Her iki kaptan da arkadaşlarını başına topladı. Beş dakikalık arada taktikler verildi. Bazı oyuncuların oynadıkları mevkileri değişmişti. İkinci devre çetin başladı. Herkes görevini en iyi şekilde yapmaya çalışıyordu. On dakika geçtikten sonra yorulmalar başlamıştı. Hatalı verilen bir geri pası takip eden Ali'nin takımından Yaşar, kaleciyi de çalımlayarak dördüncü golü attı. Kaleci hatalı geri pas yapan arkadaşına bağırıyor. Moraller bozulmuştu. Kaptan Mehmet araya girerek arkadaşlarını uyardı. Ali'nin takım arkadaşları da yorulmuştu. Ali, arkadaşlarına yardımlaşarak ve üç pas yaparak oynamalarını söyledi. Mehmet'in takım arkadaşları yenik durumda olmaktan bir an evvel kurtulup gol atmak için rastgele saldırıyorlardı. Defansta çok açık veriyorlardı. Nitekim orta sahada kaybettikleri topu kazanan Kaptan Ali, kalecinin öne çıktığını görünce üzerinden şık bir gol attı. Durum beş bir olmuştu. Kaptan Mehmet, kaleciye hatasından dolayı fırça attı. Kaleci hatalı olduğunu bildiği için hiç sesini çıkarmadı. Kaptan Mehmet çok becerikliydi. Orta sahadan aldığı topa önüne gelenleri tek tek çalımlayarak takımının ikinci golünü attı. Arkadaşlarına moral vererek ikili mücadeleyi bırakmalarını, yardımlaşmalarını söyledi. Her iki takımın oyuncuları da çok dikkatli oynuyordu. Oyuncular koşmaktan yorulmuş, nefes nefese kalmışlardı. Ali'nin takımı üç pasla orta sahaya geldi, Latif sağ açıktaki çizgiye yakın bekliyordu. Pas kendine gelince hızlı bir şekilde sağ köşeye doğru topu götürdü. Rakibine güzel bir çalım attı. Kafasını kaldırdı, takım arkadaşları ceza sahası içinde top bekliyorlardı. Çok güzel, kavisli bir orta yaptı; herkes havaya sıçradı, kaleci boşa çıkmıştı. Ahmet şık bir kafa vuruşuyla takımının son golünü atarak maçı bitirdi. Arkadaşları sevinçle onu kucaklayarak mutluluğunu paylaştılar. Maçın rövanşını yapmak üzere sahadan ayrılırken Ali'nin takım arkadaşları sevinçli, Mehmet'in takım arkadaşları üzüntülüydü. Takım kaptanı Mehmet:

-Bugün şans sizden yanaydı. Kendi basit hatalarımızdan goller yedik. Bundan dolayı da maçı kaybettik.

Maçın rövanşını mutlaka alacağız, diyerek arkadaşlarını teselli etti.

Günler, aylar geçti. Artık Ali'nin takımının değişmez oyuncusu olmuştum. Yağmurda, çamurda, soğuk havalarda, hatta kar yağdıktan sonra bile buzlu sahada maçlar yaptık. Futbolu ilerletmişim. Mevki olarak ya sağ bek ya da sağ iç-stoper oynuyordum. Fakat hiç kaptan olamadım. Kaptan olmak için ya çok iyi futbol oynayacaksın ya da topun sahibi olacaksın. Çok iyi futbolcu değildim ama top sahibi olursam kaptan olacağımı biliyordum. Top sahibi olmaya karar verdim.

Okullar yaz tatiline girmiş, ilkokulu bitirmiştik. Ortaokul birinci sınıfa gidecektim. Ailemiz çiftçilikle uğraştığından yaz mevsimi boyunca hayvanlarımızı otlattım. Sabahtan akşama kadar tarlalarda olduğumuz için; memur, işçi, esnaf çocukları yaz tatilinde doya doya futbol oynarken ben oynayamadım. Komşularımızın ineklerini de parayla güderek top almak için para biriktirdim.

Sonbahar mevsimi gelmiş okullar açılmıştı. Ortaokul birinci sınıftalebesiydim. Çarşıdan yeni futbol topu alacak kadar param yoktu. Büyük ablamın kocası köşkerdi. Çok dürüst, sessiz sedasız kendi halinde biriydi. Tamir ettiği ayakkabılar için kim ne verirse az çok demeden "Allah bereket versin!" derdi. Allah adamıydı. Beni de çok severdi. Biz ona hep "Ali Ede" derdik. Yanına vardım:

-Ali Ede, bana öküz derisinden futbol topu diker misin?

Ali Ede bana şöyle bir baktı. "Hemen dikemem." diyemedi. Belli ki bir mazereti vardı:

-Kardeş bende top diyecek öküz derisi yok, deri alırsan dikerim,

-Kırk liram var, yeter mi?

-Yeter de artar bile...

Parayı Ali Ede'ye verdim. Eskimiş bir futbol topunu örnek olarak ona götürdüm. Futbol topunu evirdi, çevirdi, iyice inceledi ve bir haftada ancak dikebileceğini söyledi. Akşamları topu dikmek için evde çalışıyordu. Ben de heyecanla onu izliyordum. Ali Ede zorlanıyordu çünkü hayatında ilk defa bir futbol topu dikiyordu. Topun içine iç lastiği koyacağımızdan küçük bir delik bırakmasını istedim. Akşamları hep onun yanına gittim. Topun dikimi on gün sürdü. Ali Ede benden dikiş parsı almadı. On liram kalmıştı. Yedibuçuk lirasıyla Kolu Kesik Hüseyin Emmi'den iç lastiği aldım. Arkadaşım Abdurrahman'la birlikte iç lastiği topun içine yerleştirdik. İç lastiği ağzımızla şişirdik ama nefesimiz yeterli olmadığından top sertleşmemişti. Kalenin kuzeyinde Bisikletçi Hacı usta vardı. Yirmi beş kuruşa, belirli bir uzaklıkta bisiklete bi-

nerdik. Hacı Usta'nın yanına vardık, bisiklet pompasıyla futbol topunu şişirdik. İç lastiğin ağzını sağlamca bağladık. Onun üzerine de bir deri parçası sıkıştırdık. Top hem elde dikildiğinden hem de iç lastikten dolayı tam yuvarlak değildi. Deri de yaş olduğundan oldukça ağırdı. Abdurrahman en çok sevdiğim ve yakın arkadaşım ama futbolla ilgisi yoktu. Benim hatırım için maçları seyretmeye gelirdi.

Hafta içiydi, topu bir gazeteye sardım. Kimseye göstermeden yattığım tahta kanepenin altına sakladım. Heyecanla hafta sonunun gelmesini bekliyordum. Geceleri topu elime alıp havasını kontrol ediyor, ayağımda sektiriyor, kafa vuruyordum. Topun derisi kurumaya başlamış ama tamamen kurumamıştı. Normal toptan çok ağırdı. Dört gözle cumartesi gününü bekliyordum.

Lahana tarlası yine mahallenin çocukları tarafından futbol sahasına dönüştürülmüştü. Cumartesi günü öğle sonrasıydı. Mahallenin çocukları top sahasında toplanmıştı. Evimizin çardağından saha görünüyordu. Babam yeni gislevet ayakkabısı almıştı. Ayakkabıyı hiç giymemişim. Simsiyah kundura gibi parıl parıl parlıyordu. Futbol maçında giyemezdim, yırtılabilirdi. Babama ne diyecektim. En az bir kış o ayakkabıyı kullanmak zorundaydım. Evimizin depo kısmında babamın askerlikten kalma kahverengi bir çift asker potini vardı. Ancak benim ayak numaram otuz sekiz, potinler kırk iki numaraydı. Potinlerin uç kısmını eski çaputlarla başparmağım değinceye kadar doldurdum. Potinleri ayağıma giydim... Pantolonun paçalarını potinlerin içine koydum. Gazeteye sarmış olduğum topu alarak arkadaşlarımın yanına vardım. Önce ayağımdaki potinlere bakarak bana güldüler. Gazeteye sarılı futbol topunu görünce merakla incelemeye başladılar. Top elden ele dolaşıyordu. Hava top oynamaya çok müsaitti. Vakit de çok uygundu. Sıra takımların oluşturulmasına gelmişti. Fırsat bu fırsattı. Topun sahibi bendim; ilk defa kaptan olacaktım, hayalim gerçekleşecekti:

-Arkadaşlar! Birinci kaptan benim. Diğer kaptan kimse ortaya çıksın, takımları kuralım, maç yapalım.

Ortalıkta kısa bir sessizlik oldu, herkes birbirine baktı. Kaptanlığımıza itiraz eden olmadı. Hüseyin elini kaldırdı:

-İkinci takımın kaptanı da benim.

Hüseyin yetenekli bir çocuktü. Orta son sınıfa gidiyordu. Aynı zamanda okul takımının da kaptanıydı. Ben, top sahibi olduğum için ilk seçmeyi yaparak takımı oluşturmaya başladım. İlk seçtiğim kişi benim de yakın arkadaşım olan Ali'ydi. Yedişer kişilik takım oluşturduk. Vakit uygundu, topu uzun süre oynamak istediğimiz için beş golle birinci devre bitecek,

ikinci devrede yine beş golle bitecekti. Yani toplamda on golü hangi takım bulursa maçı kazanacaktı. Diğer kurallar belliydi.

Maçın hakemi, okul takımının da oyuncularından olan Bünyamin oldu. Maç heyecanla başladı. Mahallenin çocukları meraklı gözlerle maçı seyrediyorlardı. Deri futbol topu ağır olduğu için futbolcular uzun şut çekemiyorlardı. Ben sağ bek oynuyordum. Ayağımdaki asker potininin ön kısmında demir olduğu için burun vuruyordum; top çivi gibi ileri gidiyordu. Potinden korktukları için benimle ikili mücadeleye bile girmekten çekiniyorlardı. Mahir, topla beni geçmek isterken topa öyle bir abandım ki, topla birlikte yuvarlandı. Hakem faul çaldı, ben topa müdahale ettiğimi söyleyerek itiraz ettim. Potinleri çıkarıp normal ayakkabı ile top oynamamı istediler ama ben kabul etmedim çünkü top benimdi. Maç faul atışıyla tekrar başladı. Kıran kırana maç oluyordu. İlk yarı Hüseyin'in takımının beş dört üstünlüğüyle sona erdi. Kısa bir dinlenmeden sonra ikinci yarı başladı. Karşılıklı goller atıldı. Durum dokuz dokuz olmuştu. Herkes çok yorulmuştu. Onuncu golü hangi takım atarsa maçın galibi olacaktı. Kaleci topu bana verdi. Topu önüme aldım, sağdan ilerlemeye başladım. Ali, topu araya atmam için işaret etti, topu Ali'nin önüne attım. Ali topu aldı ama faulle durduruldu. Hemen koştum çünkü duran topları hep ben kullanıyordum. Mesafe, kaleye yaklaşık yirmi metreydi. Tek kişilik bir baraj kurdular, benim pas vereceğimi düşünüyorlardı. Topu koyacağım yeri elimle düzelttim. Topu yerine koydum, kaleye baktım. Herkes ceza sahası içinde yer almıştı. Seyirciler de pür dikkat bizi izliyorlardı. Baldırdan şut atmayı iyice öğrenmiştim. Mesafe uzaktı, top ağırdı. Doğrudan kaleye vurmaya karar verdim. Yedi sekiz adım geriye çıktım. Olanca gücümle asker potininin burun kısmıyla öyle bir vurdum ki barajdaki futbolcu korkusundan yana kaçtı, top herkesin heyecanlı bakışları arasında kalecinin parmak uçlarını sıyrarak gol odu. Sevinçten havalara sıçradım, takım arkadaşlarım bana sarılarak beni havaya kaldırdılar. Benim de ellerim havadaydı. Maçı benim takım kazanmıştı. Karşı takım son golün şaşkınlığıyla donup kalmıştı. Yapacak bir şey yoktu ama kendi aralarında tartışmaya başlamışlardı. Topu aldım, sevinçle eve koştum. Avludaki ardıç süllümü koşarak çıktım. Anam çardaktaki ocakta tarhana çorbası pişiriyordu:

-Ana...Ana!Ben takım kaptanı oldum, takım kaptanı oldum...Üstelik gol de attım, benim takım galip geldi!.. Maçı kazandık... Sevincimi anamla paylaştım. Anam takım kaptanının ne olduğunu bilmiyordu ama benim sevinçli olduğumu görünce iyi bir şey olduğunu düşünerek o da gülümseyerek mutluluğuma ortak oldu.Yorulmuşum fakat mutluluktan dört köşeydim. Sonunda hedefime ulaşıp takım kaptanı olmuşum... Ne var ki takım kaptanlığım, futbol topum eskiyip yırtılıncaya kadar devam etti!

M.Nihat MALKOÇ

SADECE HUZUR

İstemem gölgelik, himmet istemem.
Huzur istiyorum, sadece huzur...
Nimet sizin olsun, mihnet istemem.
Huzur istiyorum, sadece huzur...

Ne para ne pulda gözüm var benim,
Elest meclisinde sözüm var benim,
Hakikat yolunda izim var benim;
Huzur istiyorum, sadece huzur...

Varsın has bahçede güllerim solsun,
Seneler saçımı başımı yolsun,
Tahtlar da taçlar da sizlerin olsun;
Huzur istiyorum, sadece huzur...

Mazlumun gözünden akan yaşım ben,
Hicran göklerinde uçan kuşum ben.
Kimsesize kimse, arkadaşım ben;
Huzur istiyorum, sadece huzur...

İlâhî taksime sözümüz yoktur,
Ecnebi tarakta bezimiz yoktur,
İblisin yolunda izimiz yoktur;
Huzur istiyorum, sadece huzur...

Çölde kum tanesi, kör âşığım ben.
Leyla'ya dolanmış sarmaşığım ben.
Gönül aynam puslu, karmaşığım ben;
Huzur istiyorum, sadece huzur...

Baca yerinde yok, tütmüyor ocak,
Bulamam başımı koymaya kucak.
Sol yanıma saplı paslı bir bıçak,
Huzur istiyorum, sadece huzur...

Kurudu ırmaklar, kesildi suyum.
Munisleşti ruhum, değişti huyum.
Kim ne derse desin; böyleyim, buyum.
Huzur istiyorum, sadece huzur...

Şehvetle kirlenmiş aşk sizin olsun,
Sayeler, payeler; köşk sizin olsun.
Eğlenin, zıbarın; meşk sizin olsun;
Huzur istiyorum, sadece huzur...

Ahmet Süreyya DURNA

BİR HÜZÜN DESTANI

Hele bakın şunlara! Kardan kefen giymişler
Nefesler tükenirken buz tutmuş inci dişler
Tahayyüle sığmayan soğuk iliğe işler
Ağıtların acıklı sözüdür Sarıkamış.

O yavuklu Sunalar umutla yol beklerken
Kuzuların ardından analar çöktü erken
Sayıklayan çocuklar uykuda “baba” derken
Nasırlı yüreklerde sızdır Sarıkamış.

Tetiğe dokunmadan uyuşmuşlar öylece
Dağlar Allahuekber, doruklar ıssız, gece...
Alınlara yazılmış “kader hükmü” böylece
İlahî tecellinin cüz’üdür Sarıkamış.

“Diriliş Ülkesi”nin imanlı çocukları
İnancının gereği var etmişti “yok”ları
İstiklâlî uğruna sevdalyken çokları
O “ispat-ı vücud”un yüzüdür Sarıkamış.

Doksan bin şehidime ağlaşıırken melekler
Tersine dönmekteydi sanki çark-ı felekler
Belki de bir cennetin muştusuydu dilekler,
Belki de “bengisu”nun gözüdür Sarıkamış.

Ruslar ki kanımıza sırf ekmek doğrayanda
Usanmamış, yılmamış bozguna uğrayanda
Ocaklar söndürende, nesli yetim koyanda
Arta kalan yangının közüdür Sarıkamış.

Ne deyim Enver Paşa söyle sana ne deyim?
Sen Turan umuyorken viran yurdu nideyim.
Gör bak ne hallerdeyim, hangi badiredeyim
Katmerli dertlerimin özüdür Sarıkamış.

İmkânsızlık içinde hicranla ölmüşlerin
Şerefiyle tarihe aşkla gömülmüşlerin
Toz pembe hayallerin, nice beyaz düşlerin
Nice hadiselerin “giz”idir Sarıkamış.

Haşim KALENDER

Ali PARLAK

MEÇHUL DOST

Kapım dostlarıma her zaman açık,
Gelenler hoş gelir, bil ki meçhul dost!
Sevda, meşk işleri bizlerden geçik,
Görürsün gözünü, sil ki meçhul dost.

Zaman bildirmeden menzili alır,
Yaş sona vardıkça yaşı azalır,
Merakın bu ise silinmez kalır;
Yürek yarasının ilki meçhul dost!

İlahiye gider aşkı güdersen,
Bir yarda düşersin yanlış güdersen,
Aşık mıyım diye merak edersen;
Köz elini yakmaz, al ki meçhul dost!

Ben öyle diyorum, uymaz ya akla,
Derdine ilaçtır, derdini sakla.
Karşılık bekleme, selamı bekle;
Gelecek mutlaka, sal ki meçhul dost!

Zaman vurdu günden güne eririm,
Dosta gerek olsa canı veririm.
Bir yürekte gözün vardır görürüm,
Açılır kapılar, çal ki meçhul dost!

İyilik edersen adını anma,
Fani gelir gider, yalana kanma.
Acılar pişirir, biterim sanma;
Dostlar üzülmesin, gül ki meçhul dost!

Neyi değiştirir, istersen koştur.
Güzellik içtedir, ne göz ne kaştır.
Yürekten yüreğe gezmesi boştur,
Yerin yurdun olsun, kal ki meçhul dost!

Sel gelsin coşkular, yıkmaz bendini.
Verdiysen birine bozma andını.
Hesaba çekesin kendi kendini,
Daha ölmeden de, öl ki meçhul dost!

Söz doğru olmalı, dostluklar kadim...
Kalender soyadım, Haşim'dir adım.
On adım beklerken önce bir adım,
Gelir mi göresin, gel ki meçhul dost?

GEÇMEZ KABİRDE KİBİR USTA

Çok hızlısın be usta, frene bas ne olur!
Çek ayağını gazdan iyi değil bu durum.
Usta takımını hepten senin gibi mi olur?
Görmez misin önünü yolun sonu uçurum.

Kavilleştiğin yerde beklerken sayakların
Kimler kandırdı bilmem, kestirme bir yol tuttun.
Sağlam basardı yere önceden ayakların,
Şımarık yel vurunca yürümeyi unuttun.

Parmakların hilekâr, çift geliyor zarların.
Çok sıkıcı be usta, sevmedim bu oyunu.
Açık kaldı mikrofon, ifşa oldu sırların;
Kırmızı halılar mı değiştirdi huyunu?

Deriden koltuklara kuruldu kurulalı
Birden karaya çaldı ellerinin derisi.
Değiştirdi mi ki usta adamlığın kuralı?
Kem küm eder durursun, anlaşılmaz gerisi.

Kibirden rozetini takmışsın sol düşüne,
Vaaz verirdin oysa âleme ikide bir.
Kafayı sıyırdım ben düşüne düşüne,
Bilmez misin be usta geçmez kabirde kibir!

AHRETLİĞİNE İŞISIN BENİ SESSİZCE YAKAMAZ

kına yakıyor semalarına akçakale'nin gün nazı
kızıl yemişlerinden fıskırıyor koyun eteklerine
tan alımın pembe dudakları
çamlık yamaçlarının düzlerinde soluklanıyor
kırlangıç ötüşleri yüreğimin tekleyen sesinde
mızıkasını üflüyor denizin aylak kızı
iklim tutulmalarının aykırı solfejine
taşlıkta bir sabah çay molasında
tüterken efkara ufkumun bacası
taş sektirmece oynadığımız haylazlıklarımızdan
geçiyor
çocukluğumun ladin kokulu yalı sokağı

ah benim kara amber gençliğimin
tutuklu ayaz sırtları hırçın sabahların
kıyılarına sığmayan öfkesinde
salacık'a kafa tutan küstahlığımız
tırnakları kızarırdı güvercinlerin
tırmıkları batardı gurubun lerzan utancına
biz seninle ayrı koylarda
hatırlar mısın
barakada temel reis'in asiye'yi mırıldanışını ağ onarıırken
“oy asiye asiye tütün koydum kesiye
anan seni veriyi da bir demet pırsiye”
arka tarafta
kahkahalarımıza kulağından yakalanmışlığımızı
sıtma ağacına tırmanan korkumuzu
yosun kokusuna karışan çekme tütün ağırlığının
isli gürgen duvarlarının
üzerimizde gezinirken ihtiyar gözleri
ağların altındaki kanaviçe örtülü sandığı aralayışımızı
sızısı halâ şuramda köz köz muallâdan gelen
ucu tutuşturulmuş son mektuptu temel reise
“ben evleniyorum beni unut” diyordu
gözyaşından salgılanmış o silik satırda
nasıl üzölmüşük düşününce reisin o halini
kim bilir nasıl ağlamıştı mahpus damında
on yedi yıl yemişti babasının kanını yerde koymayınca
sonra karaoğlan af çıkarmıştı da
serbest kalmıştı hepten yalnızlığına
neleri sığdırmışız meğer o masum yıllarımıza
süleyman'a tutkun benim fatih'e
her akşam zeytinlik'ti mekanımız
sahil kavrulurdu ağustos sığağında biz üşür müydük ne
sahi niçin sokulurduk ki birbirimize
sevdanın çiyi düşmüşü ki körpe yüreklerimize

gemide evlenecektik çifte düğün yapacaktık
benim uçuş uçuş gelinliğim
senin kırmızı ayakkabıların
nikahımızı reis kıyacaktı
yeşil tepelerin sinesinden emerdi yıldızlar
tutuş tutuş zakkumların fuşyalı haylazlığı
yanardı koynunda körfezin

haldandoz'da çatlak kös bir ayna
plakta mırıldanan ayyaş bir melodi
Süleyman kız kardeşin o domuz gülbin'le kaçınca
nasıl kıymıştın kendine
karanlığın hıçkırık tutan nefesinde
ah benim ikinci sonrasına kalan yanım
şevval'im orta boylum keten gülüşüm
ne yakıştırdı gül endamına çiçekli fistan
bileklerine turkuaz taş
hani kurtüzü'nde yüzümüzü morayla boyayışımız
ninemin korkusu fındıklıkta bizi görünce
uşağum siz deli misunuz diye gülüşü sonra
sahi nerede şimdi o günler o hayaller
o gece moralarin mürdümünden pıhtı zınaklanıyormuş
meğer denizin suskunluğuna
dağların dumanlanan kirpiklerinden
şafağın ölüm doğuran sancısı damlıyormuş
karanfil tütsüsü dalgaların donukluğu
yeşil örtü seriyordu gençliğimize tanyeli
yırtilan göğsünün çığlıklarından
gökte hilâlin figanı inliyordu
sarı saçlarından kurşun acısı sızıyordu
serçe yavrularının gırtlığına

delindi denizin çanağı çekildi sular
gök kubbenin zümrüt süren infazına
o gece karanlık bir eldi boğazımı sıkan
soluğuma hırıltı doğrayan jilet kalleşliğinden
düşlerime sıçrayan
dokularımın can çekişen çırpınışına toprak küreyen
son seferindeymiş okunurken adına salâlar reis

süleyman'la gülbin ayrılmış şevvali'm
sonrasında fatih'le de yollarımız
karacaların zeliha yok mu fatih onunla evlendi
geçen haber yolluyor bana utanmadan
halâ unutamamış güldüm geçtim
ben yıllarca darağacında sallanmış gelincik
boğazında ip yerlerde sürüklenmiş körpe
onun peş paralık sevdasına boyun mu eğirim
sevda benim ben sevdayım boynu bükük böğürtlenim
ham çileğim sarı kantaronum erkek fatma'm
senden sonra buralara gelmek de varmış
bir şey söyleyeyim mi sana alçaklık yaptın ha bize
böyle bir başına koymak var mıydı buralarda
temel amca da yok ki elinde kızılılık değneği
kovalasın beni bayırlardan yukarı
bak ne diyeceğim
bu gece ay sökerken limanın sonsuzluğa açılan
dağ mersini ısırlıklı mayhoşluğundan

yeşil ahretliğinin ucunu çöz
sende tutulan parçalanma acılarına usulca
ışısın kucağına sessizce beni yakamaz

KAKTÜS ÇİÇEĞİ

Salon, mutfak benimle beraber dolaşiyor. Aynı koridorları adımlıyor, sabah akşam aynı gemide yol alıyoruz. Bir yaprağın dikenleri arasına işlemiş yaraların sabırla iyileşmesini izliyoruz. Üşümüyor yalnızlığım. Yanımda kaktüs çiçeği...

Dün komşum kahve içmeye uğramıştı. Bir önceki gün bir akrabam ziyarete gelmişti. Baştan ayağa kırk kez süzüp kırk bahane buldular. İğneleyici, incitici, sivri dilleriyle... Kendisi gibi adı da itici... Uğursuzluk simgesi... Ama o öyle değil, adı kaktüs; içi pamuk.

Oysa bilmezlerdi ki yeryüzündeki en dayanıklı bitki türlerinden biridir. Her türlü hava şartlarında yaşama direnir. Tıpkı yaralara direnmek zorunda kalan insanlar gibi. Yeri gelir ateşe de kafa tutar, buza da söz geçirir. Çalıntı edaları yoktur. Farklı göstermeye çalışmaz kendini. Nerede başlıyorsa mutluluğu, orada bitirir aynaların hüznü sesini. Güneşi sever kaktüs çiçeği.

Hem çiçekleri de vardır. Mavi, pembe, kırmızı... Sayısız çalınların arasından sıyrılıp burcu burcu yayılır etrafa ferahlatan kokusu. Dikenlerin arasından illaki bir yol bulur kendine. Umudunu yitirmez, inatçı ve dirençlidir. Bu yüzden de örnek alırım kendime.

Vefakâr bir dosttur. Yağmur, soğuk dinlemez. Sıcak, kurak demez. İçinde bulunduğu duruma mutlak surette ayak uydurur. Yalnızlığın değil, paylaşmanın bitkisidir. Yokluğun biriktiği saatlerde bütün eski albümleri kapatır. Yepyeni alfabeler açar önünüzde.

Hayatın günlük güneşlik olduğu kadar sarp ve yokuşlu olduğunu da anlatır size. Batan dikenleriyle ne kadar canınızı acıtmış olsa da zorluklara karşı güçlü kılmaya alıştırdır sizi. Hayallerle değil gerçeklerle sürdürmenizi öğretir yaşamınızı. Yıldızlı bahanelerle avutmaya çalışmaz gönlünüzü.

Dağlardan kopup gelen esintilerle çıkar bazen karşınıza. Denizden çıkmış bir avuç mavi ümit dağıtır bazen de evinizin her köşesine. Çocukluğunuzdan kalan tahta bir salıncak kurar düşlerinize. Bütün dünyayı dolaşmanızı sağlar. Asya, Afrika, Antarktika... Bir bakmışsınız seyahat olmuş kaktüs çiçeği.

Bir sabah uyandığınızda neşeli türküler mırıldanırsınız onu görünce. Göğsünüzde uçan kelebeklerle hayata başkaldırmışsınız sevgi kokan bir şiirle. Rengârenk çiçek bahçeleri açılır odanızın balkonla kesiştiği boş bir eşikte.

En uzaklar vuslat olur bir tomurcuğunun gülümsemesiyle. Bazen tutkulu bir sevgili, bazen şefkatli bir anne sesi... Yitik bir mektuptan müjdeler getirir size. Gökkuşağının alacasından ebruli hülyalar serpiştirir uykunu-

zun üzerinize.

Binbir derde devası vardır. Sinsice vücudunuzu ele geçiren kanserden tutun, diyabet, kolesterol gibi birçok düşmanınıza siperdir dikenli deyip te bertaraf ettiğiniz kaktüs çiçeği. Beyin hastalıklarında bir aslan gibi kükrer marazanın üzerine; fırtına olup eser, silip süpürür size verdiği ziyanları.

Görselliği mi ürkütüyor sizleri? Ürkütmesin. Tıpkı insanlara bakışımız gibi baktığımızda görürüz içindeki güzelliği. Albenisinin arkasında ne çayanlar vardır çünkü insanların. Ya da itici görüntüsünün ardında ne melekler gizlidir. İşte kaktüs çiçeği de tıpkı böyledir. Dışı diken, içi pamuk.

Doğmamış çocuğumdur benim. Kavuşmadığım sevgili. En vefalı dostum. Anne gibi merhametli, baba kadar heybetli... Sabah gözümü açtığım gün aydınlığı, akşam gözümü kapattığım dingin huzur, meskûn karanlık... Asırlık alfabedir bana. Ağladığım, güldüğüm; sevincim ve de üzüntüm. Balkondan balkona selam veren komşum... Bayramdan bayrama aklına düştüğüm akrabam... Anlatabildim mi bilmiyorum ama işte bu nedenle kaktüs çiçeği...

AYNALARDAKİ HÜZÜN

Aynalar! Kaç yüzyıl dünyaya hüküm sürdünüz bilinmez. Ne kadar suret saklıyorsunuz içinizde, öyküsüz, hayalsiz, acı çekmemiş yüreksiz. Kaç medeniyet sığdırdınız ışığa bakan yüzünüzle? Korku korkar, gülmek ne kadar da yalancı/tutarsız. Ötekileştirilmiş benlikler ile yaşarsınız bilirim; duygusuz, suskun ve hayalsizdir parlak yüzünüz. Cilalanmış tenler barındırırsınız, masum yüzlerin donuk yüzüne karşı sinsî gülmeleriniz vardır bilirim. Ne zaman sırlarımı dökmeye çalışsam sonbahar öykünmelerimde, kuyudaki Yusuf kadar uzaksınız bana, sesimi duymazsınız.

Hoyrattır baharlarınız. Ne zaman yaklaşısam yanınıza kıyısız kalır ruhum; tuvalle yapılmış bir yüzle bakarsınız, gözlerimin renginden bir dünya kurarsınız kendinize. Ne zaman korkularımı anlatmaya çalışsam, kıyamet sayfalarından çaldığım kelimelerin içini doldurur, bir n'apalm bombası gibi atar, kendim gibi görünmeye çalışırsınız. Kendim gibi görünmeye çalışan ruhumun kıyısız kalmış cilalı yüzünde kaygan zamanlar üzerinde saatlerimi, saniyelerimi tahterevalli gibi kullanırsınız, hiç umurunda dahi olmaz korku dolu bakan ölüm günleri.

Aynalar; yüzümdeki kırışıklıkları izlersiniz bir gölge gibi, peşimi bırakmazsınız her camekânın yanından geçerken. Korkunç gülersiniz; ürperir bütün bedenim, titrerim parmak uçlarıma kadar, hayal dahi kuramam kelimeleri yontulmuş medeniyetin üzerinde. Hayallerimi göstermezsiniz ey aynalar!

Hislerimi, dualarımı, korkularımı öylece bakarsınız gerçek madde dünyasına. Bakarsınız donuklaşmış parlak camın arkasından ama hiçbir sır vermez, ele vermezsiniz düşüncelerinizi. Aydınlık üzerine yavaş yavaş süzölmeye başladığında sevimli görünürsünüz bazen. Sessizce takip edersiniz beni, konuşmaz bana cevap vermezsiniz. Ne zaman ki karanlık çöktüğünde tenimin üzerine, yavaş

yavaş karanlık ışığı kendinize çektiğinizde; anlaşılmaz ürkütücü, çekilmez, sıra dışı bir hal alırsınız. Karşınızda durup saçlarımın beyaz kalmış taraflarına usulca baktığımda korkunç yüzümü göstermekten hiç kaçınmaz, karanlığın boğumları arasında saklıyorsunuz beni. Ben sizde bedenimi görürüm, ben benden kaçır, tuhaf hareketler ile size caka yaparım. Fakat en ince ayrıntısına kadar taklit edersiniz beni. Ben kendimden bıkar, yorulur, ter dökerim alacakaranlığa karşı. Fakat ey aynalar siz biteviye benimle dalga geçersiniz, oralı dahi olmazsınız.

Dünyayı sığdırırsınız içinize ama çok hafiftir sizin oralarda hayat; çok da lümpendir yaşadıklarımız, hiçbir anlamı yoktur amellerimizin. Sığdırırsınız hayatları içinize basmakalıp; bana mısın demez, kör kuyularda saklıyorsunuz benden çaldığınız hayalden görüntüleri. Bilirim beni taklit etmekte ustasınız, sinirlenirsem sinirlenir, gülersem güler, ağlırsam ağlırsınız. Dost musunuz, düşman mısınız bir türlü anlayamam fakat yine de gecenin karanlığında sizden korkar, kendimden kaçırım. Yüzüm size dönüktür; yüzüme karşı bakarsınız, ser verir sır vermezsiniz.

Ey aynalar! Söyleyin bana hangi medeniyet beni bu hale getirdi, şiirlerimi talan etti gitti. Hangi düşünceler düşüncelerimi tarumar etti, başboş kelimelerle ortada çaresiz kaldım. Söyleyin bana aynalar; yıllarca baktık birbirimize, ben konuşsam siz de konuştunuz, güldümse siz de güldünüz, bir günde siz konuşun sırlarınızı dökün ortaya, ben susayım. Susayım ki, yüzümde

birikmiş hüznlerimi anlatın, kaçamadığım zamana yenik düşen kırışıklıklarımı, okuduğum kitapların hayatta yeri olmadığını, bu dünyaya çakılı kalan duyarsız, hisleri ölmüş, çaresiz insanlar olduğumuzu anlatın. Haydi, aynalar! Aynalar! Güzel aynalar... Dinliyorum.

LASKARİS SARAYI

M.S.1015

etrafında sürükleniyorum
kalın taş duvarların
bir yorgunluk
bir usanç kollarımda
yıkık kapısında yudumlarken
gizlediğim böğürtlen şarabı
böyle serkeş, böyle sersefil
bir ben kalıyorum
bir laskaris sarayı

M.S.2015

bilmem kaç asır önce kaybettiğim
gözlerini buluyorum / gözlerini
nif' in mermer sütunlu meydanında
saçların rengi kalmış
tekfurun saray duvarlarında
gülüşüne musallat olduğum
o ilk akşamında
çiçekler oynaşiyor
kucaklaşıyor ağaçlar
bırak çatırdasın şehirler
uyansın artık diyorum
binyıldır uyuyan ölümler
nerde nasıl
hangi vakit başladıysam
şimdilerde bile
o evvel zaman düşlerindeyim...

Hüseyin OPRUKLU

GÖRÜN MÜYÖR

Yağmur dineli çok olmuş, dışarıda çiçek açmış, yıldızların davetkar ışıltısıyla aydınlanan bir hava vardı. Kibrit kutusu gibi evin içindene vakittir bunalmış, üzerinden hiç eksik olmayan boğucu gölgeden sıyrılıp, dışarıya adım atmak için can atıyordu kadın. O kadar sessizdi ki odanın içi, sokaktaki başıboş köpeklerin kesik kesik ulumaları duyuluyordu. Kadın bir şey hatırlamış gibi hızla yerinden kalkıp kapıya yöneldi. Dışarıya çıkmak iyi gelecekti, biliyordu. Kapıyı açmış, bir ayağı dışarda bir ayağı eşikte, kafasının içindeki derin uğultuyla bekliyordu. Az konuşup çok susuyordu ikisi de ne zamandır.

Adam, elinde tuttuğu soğumuş çay bardağıyla gömüldüğü koltuktan şaşkınlıkla fırladı. Eşikte dikilmiş kadına sesindeki küçümseyici tonla, "Nereye?" dedi. "Nereye gidiyorsun?" Sorusu, kadının suratındaki kayıtsız ifadeye toslayınca şaşırdı adam. Baktı gözlerini belertip kadına. Derin bir şey vardı kadının bakışlarında adamın göremediği. Aslında cevap almak için sorulmamıştı ama kadının dudaklarından düşecek ilk cevabı da merak ediyordu.

Kadın; zihnini kemiren anılara hükmedemiyor, bir çıkış yolu arıyordu ne zamandır. Yüzüne çökmüş derin bir çaresizlik ve hüznle, "Göremiyorum." Dedi, "Geleceğimi göremiyorum." Dalga geçtiğini sanıyordu adam, oysa dalga geçmiyor, göremiyordu kadın.

Adam nereden aklına geldiğine şaşırılmış bir halde gözlerini sonuna kadar açıp bir uzlaşma zemini arar gibi yaklaştı iyice kadına. Dönüp bakmadı kadın, değmedi bakışları. Belki bu yüzden büsbütün keyfi kaçıp boncuk boncuk terlemeye başladı adam.

Neden sonra, "Görünmüyor." dedi tekrar kadın. "Hiçbir şey görünmüyor!" Koridordaki fotoselli lamba, kadının her hareketinde yanıp yanıp sönüyordu. Dışarıya bir adım daha attı kadın. Sonra bir adım daha. Adam ellerini yakarır gibi kaldırıp bir şey söylemek istedi kadına. Ama "Dur! Gitme!" diyemiyordu. Dese belki kalacaktı kadın. Koşmak istedi peşinden, yakalamak. Ne ki eşikte çakılıp kaldı, ilerleyemedi adam. Arkasından bir süre takılı kaldı bakışları. "Görünmüyor." dedi sonra o da, "Hiçbir şey görünmüyor."

Merdiven boşluğu tamamen zifiri karanlığa gömüldüğünde, demir kapının sessizliği yırtan sesiyle irkildi adam. Burgulu bir çaresizlik içinde kendi yalnızlığına dönerken kendine gelemedi, bir çuval gibi yığılıp kaldı koltuğun üstüne. Bir şey içse iyi gelecekti belki. Kalkamadı yerinden.

Ne zaman sonra koşup pencereyi açtı sonuna kadar, görürüm diye. Dışarıda poyraz çıkmış, zifiri karanlıkta sokakta ne varsa önüne katıp süpürüyordu. Telaşlı bir sükûnetle bir sokağa bir içeriye döndürdü zonklayan başını. Evin içini bulaşıcı bir hastalık gibi saran derin boşlukta giden kim, kalan kim anlayamadı. Kış çok sert geçecekti. Pencereyi hızla kapadı.

Hızır İrfan ÖNDER

GÖZLERİ MEHTAPSIZ BİR GECE

kentte hiç kimse
acı(n)dan ölmez
ölürse, sevgisizlikten ölür
yalnızlıktan

görmez çiğdemleri gülleri
duymaz bülbülleri martıları
bir düşü yoktur kentlinin
biteviye atıyor kalbi

ömür yelkeni rüzgârsız
saçlarını okşayan yok
kanına işlemiş kuşku korku
gözleri mehtapsız bir gece

SEVGİ GAZELİ

elimden kayıp gidiyor hayat
alışma olmayan bir sevgi ver bana

dünya çirkefleşiyor her yüzde bir maske
yalan olmayan bir sevgi ver bana

aşkı öteledim iş çok vakit yok
zamanı durduracak bir sevgi ver bana

çiçekler içinde bir başkadır kardelen
zemheriyi ıstacak bir sevgi ver bana

sevgiye muhtaç garip bir şairim
gönlümü şen edecek bir sevgi ver bana

İsmail OKUTAN

KILICI KIRAR BENİM KURŞUN KALEMİM

Diriliş mürekkebiyle yazar kaderin tecellisini
Altın harflerle direnişin tarihini
Benim kurşun kalemim
Bazen zincirlerini kırar köleleşmiş beyazların,
Bazen çığlıklarını tutar boşlukta siyahların
Bazen mühürlenmiş gözleri açar
Bazen zincirlerini söker köle ruhlu halkın.

Yılanın zehrinden daha çok öldürücüdür bazen
Benim kurşun kalemim
Bazen ruh verir taşa
Bazen taşlaşmış kalpleri yazar tarihe
Bazen hayat verir ölü kalplere

Ve gün gelir adam damıtır
İnsanlığın üzerine divitin mürekkebi
Gün gelir kesilmiş başları koyar yerine
Gün gelir ölü ruhları gömer derine
Savaşı durdurur kızılca kıyamet anında
Gün gelir yeşertir çıplak toprakları.

İtfaiyecinin hortumundan
Daha çok su taşır yangına
Benim kurşun kalemim
Kayıtsız zulümleri, kimliksiz insanları
Yazar insanlığın kütük defterine
Savaşı kökünden söküp atar yeryüzünden

Güvercini çizer çığılığı ile birlikte
Benim kurşun kalemim
Çocuğu çizer duygusu ile birlikte
Bir gün vahşeti çizer kanla birlikte
Bir gün meçhul katillerin resmini çizer
Bir gün gelir toptan çizer zulmün üstünü

Bir gün gelir gülleri resmeder tüm beton duvarlara
Kılıcı kırar benim kurşun kalemim bir gün
Bir gün protez yüreklere sevgi doldurur
Bir gün barış fişkirir ucundan
Barışı yazar divitin mürekkebi
Bir gün yazı doldurur yeryüzüne

Fatih TEZCE

MAVİ GÖZLERİNİZDEN ÖPSÜN ANNELER

öğle vaktinin sessizliğinde çınar sesi
uyutmuştu beni çamur kokusu elbisemde
o yaprak hâlâ dizimde, hıştırtısı kulağımda
al çocukluğum götür beni köyümdeki günlerime

bir şeye başlamanın adı olan topraktan
fişkiran terlerimi siliyordum, çocuktum
nergis gibi kokuyordu gökyüzü bulutlar da gül
ekinler rüzgârda eğiliyordu ben degülüydüm

tırtıl soyunuyordu kelebek cennetine
kanadıyla alıp taşıdığı rüyalarını
en çok nerede beklemiştiniz sabah ışığını
anne elleri gezinirken taranmıştı saçlarınız

görmediniz akşam olunca mum ışığında
insanın gölgesine yaslanmasını hürriyetin
hepsinden mahrum büyüdünüz ve hepsinden de uzak
duyamadınızsu kuyularından çıkan sesinizi

bilgisayar nöbetini bırakın çocuklar
mavi mavi öpsüngözlerinizden anneler

Elif CAN

Nurkan GÖKDEMİR

GÖNÜL HANCISI

vakitler kuruttu çiçekleri
 eski kitaplar arasında
 takvimler yapraksız
 zaman şimdi apansız
 gün gelmeden gidiyor gece
 sabahı sayıklıyor güneş batarken bile
 yıllar geçtikçe artıyor geçmişimin sancısı
 unutmaya ramak varken
 tekrar soruyor hesabı yaşlı gönül hancısı

SİYAH DUVAK

bu hasreti bağrıma ekdim ekeli
 hiç yağmur yağmadı kurak gibiyim
 bekledi geceler yakamozları
 zifirikaranlığa tutsak gibiyim

atmışlar umudu kör kuyulara
 duvarlarım diktir urganım kısa
 ne zaman yüzümü dönsem ufkuna
 sararıp solmaya mahkum gibiyim

görmedi düşlerim yeşil muradı
 istiharem bile siyah duvaklı
 vururken yüzüme fecr aydınlığı
 avucuma duamı saklar gibiyim

K/OD ADI N/İSYAN

kod adı n/isyan
 ins'den bozul sahte gizil suret
 bakan dev aynasına

soy adı n/isyan
 özü aslı yok/sayan ilahıyla kandıran
 puslayan ezelinesi

kof adı n/isyan
 fâniliği yurtsayan gün âleme tez kanan
 tez varan eceline

kör adı n/isyan
 yaradan'a kör bakan ve yaratılmışa nice
 nice ince ayete

kan adı n/isyan
 masum canlara kıyan canavar yakan yıkan
 kanla tarihler yazan

put adı n/isyan
 para pula doymayan lat uzza menatlarıyla
 dünya mezatlığı kuran

yer adı n/isyan
 yerin yüzünü s/oayan insafsız çalıp çırpan
 hadsizce utanmadan

ben adı n/isyan
 göğü delen'leriyle kafa tutan sersefil/ce
 göklerin sahibi'ne

şer adı n/isyan
 gizil iblisleriyle habire oyun kuran
 sahteyle uyutturan

od adı n/isyan
 cehennemi/ni çoğaltan gafil/ce
 körce yanan içinde

sureti nice görünürde
 lâkin çokça gizilde

aranıyor
 her şerde

kod adı
 n/isyan

...

SOKAKLAR BABAM KOKUYORDU

Babamı hiç tanımadım, kokusunu da bilmem. Kullaklarımnda çınlayan ne bir sesi ne de duvarımızda asılı bir resmi vardı. Olsaydı hep bakardım... Tam beş yaşındaydım. Bunların yokluğuyla bir gün sordum anneme. “Beni kaçırdı, köyden alıp getirdi buralara. Gerçi İzmir çok güzel ama...” dedi. Sustu, gözlerini tavana dikti, sonra da “Benim için çoktan öldü baban.” dedi. “Benim için neden ölmedi?” diye geçirdim aklımdan, hayıflandım. Biraz da gönül koydum. Babasızlık çok zormuş, insan büyüdükçe bunu daha iyi anlıyor. Örneğin sokaklarda hiç kavgaya etmedim, kavgadan kaçtım hep. “Benim babam senin babanı döver.” de diyemedim hiç. Ama hep söylemek istedim iyi bir kavgadan sonra... İçimde hâlâ bir ukdedir.

Annem, bir sabah kahvaltıda büyüdüğümü söyledi. Ne çok sevinmişim. Gerçekten de boyum uzamış, ayak-kabı numaram büyümüştü. Babasızlığım gibi...

Artık okullu oluyordum... Annem beni önce bir mağazaya, ardından da kırtasiyeye götürdü. Okul çantası, defter kalem, silgi, kalemtraş aldık. Çok mutlu oldum. Silgimi iğneyle deldi, arasından ip geçirdi. “Boynuna tak, sakın kaybetme.” diye de tembih etti.

Okulların açılacağı günün sabahı annem elimden tutup okula götürdü. Okulun bahçesinde ne çok çocuk vardı; beyaz yakalı, mavi podyalı, boy boy, yüzlerce çocuk ve bir o kadar da anne. Korkuyordum, sıkıca tuttum annemin ellerinden, bırakmak istemedim. Etrafıma baktığımda bir ben değilmişim yalnızlıktan korkan. Hatta sarılıp bırakmak istemeyen, salya sümük ağlayanlar da vardı.

Sabahçı olduğuma çok sevindim. Erken kalkmayı seviyordum çünkü.

Birkaç gün annemle gidip geldik okula. Sonra kendim gitmeye başladım. Bir gün yolda bir köpek takıldı peşime. Kaçtım, yüksekçe bir duvarın üzerine çıktım. Köpek dişlerini göstere göstere havlıyordu. Korkudan inemedim. Tam bu sırada bir amca gelip köpeği kovaladı sonra beni kucığına alıp aşağı indirdi. Elimden tuttu. Öyle sıcaktı ki eli. İçimi ısıttı. Bırakmadı, evimize kadar götürdü. “Hadi git!” dedi. Ayrılırken yanağımdan öptü. Aynı anneminki gibi sıcacıktı öpüşü.

Annem evdeydi, her zamanki gibi gülerek karşıladı beni. Yakamı açtı, podyamı çıkardı, eliyle musluktan su alarak yüzümü yıkadı. Havluyla kurularken öyle tatlı öptü ki, tıpkı beni köpekten koruyan amca gibi sıcacıktı.

Birlikte yemek yedik, ders çalıştık, televizyon izledik.

Uykumuz geldiğinde önce beni yatağıma yatırdı. Kulağıma sevgiyle fısıldadı, yine sıcacık yanağımdan öptü.

Gecenin bir yarısı korkarak uyandım. Terden sırsıklam olmuşum. Sağıma soluma baktım, ortalığı dinledim. Sonra gene daldım. İri cüsseli, tek gözlü bir canavar üstüme çöktü. Bağırarak istedim, olmadı. Anne diye bağırarak istedim, sesim çıkmadı. Baba diye bağırarak sonra. Babam gelip okkalı bir yumruk savurdu, iri cüsseli, tek gözlü canavar arkasına bakmadan kaçtı. Uyku sersemi kurtarıcımı göremeyince iyice yaklaştım. Bir de ne göreyim: Sabah beni köpekten kurtaran amca benim babam değil mi? Çok sevindim. “Baba baba!” diye bağırarak. Annem sesime geldi. Başımı okşayıp sıkıca sarıldı. “Korkma oğlum, ben buradayım.” dedi.

“Çok mutluyum anne,” dedim. “Annem ve babam yanımdalar şimdi.”

Daha sıkıca sarıldı. “Keşke yanımızda olaydı baban” dedi, derin bir ah çekti, kederlendi. Üzerimi örttükten sonra odadan çıkarken kendi kendine hayıflanarak söyleniyordu: “Baban başka bir kadın yüzünden terk etti bizi, sana hamileydim oysa...”

Ertesi gün okul dönüşü ben de başımdan geçenleri anlattım anneme. “Uzun boylu, elleri ve yüzü yanık bir amcaydı beni köpekten kurtaran...” dedim.

“Ha o mu?” dedi, “O, Rüstem amcadır. Onun bütün çocukları bir yangında öldü oğlum. O yüzden bütün çocukları, kendi çocuğu gibi sayar, sever, korur ve onlara yardım eder.”

Sabah kalkıp okulun yolunu tuttum merakla. Gözlerim Rüstem amcaı aradı, göremedim ama Şirinyer sokakları sanki babam kokuyordu.

EŞREF VAKTİ

Rüzgâr, karları iki yana savurmuş ve uzun, sessiz bir yol açmış kendine. Zemherinin iliklere kadar işleyen o ayazıyla varoşların kaygan caddelerinde kol kola yol tutmuşlardı. Yolda mekânı keşfetmek, mekânda yolu bulmak... Bu düşünsel halkalar etrafında yorulurken yola ve mekâna vâkıf olmaya çalışırlardı. Yolun kenarlarına kutu gibi dizilen evlerin içine bakıp geçerken eşref vaktinin o narin kavrayışı da üzerlerine doğardı.

Peki yarı açık pencereleli bu ev de ne? Neden her gece yaz masallarının okunduğu bu kalabalık evde hiç soluk alınmıyor gibi? Neden güzel rüyalar ve hayaller ışık hüzmeleriyle bir anda hakikat ile yüzleşiyordu?... Sorular, sorular... Sorular birbiri ardına sıralanıp gecenin sessizliğine ahenk katarken cevaplarında binbir hikâyeyi gizlerdi. Bir dokunsan bin ah duyacaktın.

İşte şu topu topu iki kör cepheleli evin içerisinde bir çocuk, kucakladığı tahta atının üstünde bulutlara yükseliyor rüyasında. Bu eski kırık çitlerin çevrelediği evin bahçesi, dünden kalan gözyaşlarının hepsini donmuş buz parçalarına çevirmiş gizlice. El değse düşüp paramparça olacaktı. Çatısına sığındığı kuşların kanatlarıyla birbirini ısıttığı evin içini, çinko sobanın son bir gayretle

tutuşturdyğu kömürlerin korları ısıtıyor.

İşte bu bahçede, kemik tarağıyla her gün upuzun saçlarını tarayan kızın yüzünden düşen gül yaprakları serilmişti her yere. Koca bir demet kar çiçeği kondurmuş, iki odalı şu evin tahta masasının üstüne. Bir kadın bırakıp geldiği ve bir daha asla dönmeyeceği memleketinin serin sollarından içiyordu. Hele her gün eldivensiz, atkısız karların içinde kızak kayan çocuk yok mu? Morarmış elleriyle zeytin gözlü kardan adama sarılıyor rüyalarında sınımsıkı.

Hep karanlık mı olurdu bu yol, hep böyle ıssız mı? Ah açık olan pencerelerden süzülüp kederli yüreklerinden şöyle bir geçsem. Rüyalarından başka avunacak bir yer bulamayanların yataklarının başucuna, kapılarının hemen önlerine kırmızı kadife bir kutuda birazcık mutluluk bıraksam. Ve bütün çocukların avuçlarının içine yaldızlı şemsiyeden çikolatalar sıkıştırsam sessizce. Minik ayakları, delik ayakkabılarının içinde üşüyen çocukların ayaklarına sıcacık botlar bıraksam. Ve bir kere, evet yalnızca bir kere, “Ben de mavi denizlerde yüzebilsem” diye düş kuran çocukların evlerinin önüne mavi dalgalar sersem. Bu dünyadan başka dünyaları var mıdır sahi ço-

cukların denizli rüyalarının gerçeğe dönüşeceği?

İste bu küçük evin önünde sabah akşam örgü ören ihtiyar kadın, hep aynı ay ışığının içine saklar en temiz hatıralarını. Ondanır şimdi herkesin bir rüyada buluştuğu bütün gece vakti, ay ışığını arayan gözlerinin kapanmaması. Torununa yıldızlardan bir köprü yapmış biçare yüreğiyle, hep duada elleri. Sabah olacak birazdan, şu an en sağlam evdeki çilekeş anne, yorgun elleriyle yakacak sobayı. Üstünde sarraf zarafetinde nakışlanmış bakır ibrik içinde su kaynatılmaya bırakılmıştı... Ve bir parça peynir, biraz da ekmek koyacak sofraya.

Gece rüyalarında mucize bekleyen çocukları, ibrikten taşan buharın sesi uyandıracak. Çocuklar sabah hiçbir şeyin değişmemiş olduğunu, daha uyanmadan burunlarına vuran demli çay kokusundan anlayacak.

Genç kızların hüznü dolu bakışları başka “yarın” bekleyecek. Rüzgârda salınan başaklar kadar mağrur genç kızların, hiçbir şeyin daha fazla eksiltilemeyeceği kadar fakir hayatlarında “yarın” umudu hiç kaybolmayacak.

Ah işte bu evin önünden geçerken duyduğum acı nasıl unutulur, bir sonraki mevsime kadar? Yumuşak sarı saçlı küçük kız yalnızca uzun sarı saçlı bir bebek istemişti babasından. Sürekli ertelenen uzun sarı saçlı bebek, bir dahaki gelişimde yanında siyah naylon saçlı çirkin bir bebek oluyordu kolları kırılmış. Bebeğin kırık kollarının altında küçük kızın hırpalanmış hayalleri kırırdıyordu daha. Bir daha hiç bebek istemedi babasından ve oynamadı kolları kırık bebeğiyle bir daha.

Upuzun saçlarına bahçesindeki güllerin kokusu sinmiş bir oyuncak bebek hediye edebilseydim bu çocuğa. Cılız bir ışığın altında da olsa seçebilseydi gözleri, saçları ışıl ışıl parlayan bir oyuncak bebeğin gülümseyen yüzünü.

Ve huzur bulsaydı şu ihtiyar kadın, kanatlarının altına sığındığı o mazlum, sevecen ve saçlarına ak düşmüş Beyefendi'nin önünde yalnızca bir kere giydiği yeşil kaftanı rüyasında giydiği için. Kapkaranlık gecelerde, gökyüzündeki son yıldız da sönmeden kapatmaz gözlerini bu kadın. İsteddiği yalnızca bir yıldızın evine bir gece misafir olması o kadar.

Çatıdaki kuş uyumadan uyumazdı bu tıraşlı çocuk bilirim. Gözünü kırpamaz kuşların uyuduğuna inanmadan ve aynı rüyayı görürler çatıdaki kuşlar her gece.

Etekleri her gün lavantada ıslanan kız barışır her sabah, gece küstüğü rüyalarıyla. Her gün defalarca hatırlar kırmızı kaleminin yanında onu bekleyen sadece bir masal kitabı olduğunu. Kırmızı kalemlere hasret çocukların bile var olduğunu bilirdi.

Daima bahar yetişiyor lavanta kokulu kızın imdadına. Kırıkkindi değil teselli yağmurları bu, biliyor. Sıcak güneşli günleri müjdeleyen teselli yağmurları, avuçlarına yağın baharda, kaderini sessizce yıkayıp gidiyor. Hiç görmediği renklerle aydınlanıyor sabahlar şimdi.

Ve altın sarısı saçlı kız çocuğu, altın saçlarını, altın sarısı güneşin ışıklarına seriyor. Teni yeni kırırdayan toprağın şefkatine teslim ediyor yüreğini küçük kız çocuğu. Korkunun merhametsiz karanlığını güneşin umutlu ışıklarıyla değiştiriyor. Güneşin umutlu ışıkları gülümsemeyi unutmayan çocukların gözlerinin içine akıyor şimdi.

Yakup DİKER

SIĞINAK

seni bir yerlere sakladım
seni bir yerlere kapattım ay ışığı
dünya karanlıktı biraz
kırlangıçlar ve çocuklar büyümemişti henüz

hani yolları dost edinmiştim
sen de oradaydın, sen hep oradaydın
gökyüzünde asılı yani
bir tek bana aitmişsin sanki

seni bir yerlere sakladım
seni çok yere, çok kere ay ışığı
bir kitabın arasına
bir taşın yarasına
bazen bir kuyuydu insanın kalbi
seni en dipsiz kuyuya
kaç kuyum varsa içindeki korkuya

seni bir yerlere sakladım
seni gözlerimdeki derinliğe ay ışığı
yeşil bir mevsimde açmış
bir bıçak yarasıydı yaşam
bir kemik soluğu bazı anlarda
seni savaşız iklimler yurduna

TÜRKÜLERE DESTAN

- I -

Yanık yüreklerden yâre yakılan,
Bir içli destandır bizim türküler.
Gönülden çağlayıp dile dökülen,
Kutlu bir fermandır bizim türküler.

Bir dut dalı can bulunca ellerde,
Yaslayıp başını yatar kollarda,
Hangi duygu dile gelmez tellerde,
Bağlamaya şandır bizim türküler.

Saz ustası; üstâdından el tutar,
Yüreklerle mızrap vurur, tel tutar,
Perdelerde uzun ince yol tutar,
Cihânı seyrandır bizim türküler.

Asırların nefesinden iz vardır,
Sevdâ ateşinden kalmış köz vardır,
Her “âh”ın içinde bin bir söz vardır,
Ehline ayandır bizim türküler.

Türkü vardır; şâhı dize getirir,
Türkü vardır; Kaf Dağı’nda oturur,
Türkü vardır; bizi alıp götürür,
Bir tayy-i mekândır bizim türküler.

Bir pîrin bâdesi, bir dost selâmı,
Bir şiir nefesi, bir aşk kelâmı,
Gül Yüzlü Güzele “Gül” ihtirâmı,
Hak’tan armağandır bizim türküler.

Mısralarda ıştır gönül terimiz,
İçinde saklıdır ruh cevherimiz,
Ata yâdigârı mücevherimiz,
Cânıma cânândır bizim türküler.

Sevincin, elemin, aşkın, hicrânın,
Hayata hükmeden en sıcak ânın,
Türkülerde atar nabzı zamanın,
Yaşanmış devrândır bizim türküler.

Düğünde, dernekte, toyda söylenir,
Şehirde, yaylada, köyde söylenir,
Halayda, sinsinde, çayda söylenir,
Cenkte mehterândır bizim türküler.

Davul vurur, kıt’aları titretir,
Çalar zurna, gök kubbeyi inleter,
Hüznü nefes nefes mey’de dinleter,
Sîneyi yakandır bizim türküler.

Şiir, kanatlanır sazın telinde,
Ezgiler demlenir zaman selinde,
Nağme aşka gelir âşık dilinde;
Edeptir, erkândır bizim türküler.

Güneş’in gönlüne düşmüş sevdâdır,
Yürek sızısına derttir, devâdır,
Baraktır, zeybektir, uzun havadır,
Hoyrattır, tatyandır bizim türküler.

- II -

Yunus gibi “Gül” aşkını anlatan,
Karacoğlan koşmasını dinleten,
Koroğlu’yla Çamlıbel’i inleter,
Bir ulu dîvandır bizim türküler.

Emrah, duyguların saçını tarar,
Sümmânî, hakikat nûrunu arar,
Dertli, gözyaşını kalbe oya’lar,
İncidir, mercandır bizim türküler.

Gevherî, yürekler dağlayıp gider,
Seyrânî, dillerde çağlayıp gider,
Derdiçok, derdine ağlayıp gider,
Âşığa meydandır bizim türküler.

Leylâ, Mecnun olup çöle çıkarmış,
Kamber’in gönlünde tek Arzu varmış,
Aslı varsa Kerem aşkı yakarmış;
Bir fasl-ı hazandır bizim türküler.

Ferhat dile gelir dağdaki izde,
Bir Şirin ses verir yüreğimizde
Duygular dizeye kanattır bizde,
Ölümsüz ozandır bizim türküler.

Erenlerin divanına duranlar,
Pir Sultan’la saza nakış vuranlar,
“Gelin canlar” diye semah kuranlar,
Candan öte candır bizim türküler.

Her ezgisi ilmik ilmik dokunur,
Her dizesi perde perde okunur,
Her yanık yüreğe bir mızrap vurur,
Mâşerî vicdandır bizim türküler.

“Kırklar Meclisi”nde mestâne olur,
“Haydar”, “dâr’a düşer” divâne olur,
Dil tutuşur, teller pervâne olur,
Gönülde sultandır bizim türküler.

Dadaloğlu söyler son nefesinde,
Bozlaklar “Bozkırın Tezenesi”nde,
“Zahidem” yaş döker yanık sesinde
Yâr ile yârandır bizim türküler.

Mahzûnî, gönülden gönüle akar,
Veysel’in sözleri bahara çıkar,
Davut Sulârî’nin sazında efkâr,
Nidâya lisandır bizim türküler.

Türk’ü söyler türkü... Türküler destan,
“Yurttan Sesler” ile ses verir vatan,
Doğudan batıya bizi anlatan,
Emsâlsiz romandır bizim türküler.

Bir ömür türküler peşinde gezen,
Ezgiler derleyip nağmeler süzen,
Çiçekler açanda der “Sarisözen”;
Bal dolu kovandır bizim türküler.

- III -

“Gizli sırlarımı âşikâr” eder,
Sırta kadem basar, sır olup gider,
“Bir yiğit gurbete” düşünce ne der?
Hâle tercümandır bizim türküler.

İnliyor “hicrimden” bağrımdaki taş,
“Gül yüzlüm”; cemâlin, gözlerimde yaş,
“Gam, gasâvet, keder” bana arkadaş,
Hazin bir mîzandır bizim türküler.

“Fıtıl işler” kalbimdeki yaraya,
“Selvi boylum” hasret girdi araya,
Diyârı gurbette döndüm çıraya,
Buğulu dumandır bizim türküler.

“Kara bahta, kem tâlihe” sitemli,
Felek vurmuş, bakışları elemli,
Yine yağmur yağmış, gözleri nemli,
Bir ebr-i nisandır bizim türküler.

Bulut gelir, kirpiklere yaslanır,
“Kırmızı gül” gözyaşıyla ıslanır,
“Nenni” deyi yavrusuna seslenir,
Vuslattır, hicrandır bizim türküler.

Gönül goncasına “höllük eleyen”,
Hayâlleri umutlara beleyen,
“Ayrılık” derdinden “Aman” dileyen,
“Gam yüklü” kervandır bizim türküler.

“Bayram” gelir, yüreklere “kan damlar”,
Sînemize demir atar akşamlar,
Her ağıt duyanda göğeri gamlar,
Âh ile figandır bizim türküler.

Kırık havaların kıvraktır hâli,
Dağıtır kasveti, döker melâli,
“Havuzu dolanan” ezgi misâli,
Bâzen de fettandır bizim türküler.

“Bulguru kaynatıp” bir fasıl açar,
“Güzeller içinde” kendinden geçer,
“Allı turnam” gibi neşeyle uçar,
Ak saçlı civandır bizim türküler.

Bir bakarsın “pencereden kar” gelir,
Her mısraın menziline yâr gelir,
“Gönül Dağı” türkülere dar gelir,
Sâhilsiz ummandır bizim türküler.

“Uğrun uğrun kaş altından” baktırır,
Mor sümbülü, gül sîneye taktırır,
“Yeşil köşkün lambasını” yaktırır,
İlâhî ihsandır bizim türküler.

“Garip bülbül gibi” gülleri deren,
“Seyreyle” diyerek gönlünü veren,
“Kudret-i Mevlâ”ya duâ gönderen,
Rahmân’a mihmandır bizim türküler.

- IV -

“Yemen”i yâd edip ağıtlar yakmış,
“Tez gel ağam” diye yollara bakmış,
Hüznün her rengini miras bırakmış,
Yaralı ceylandır bizim türküler.

“Çanakkale” içre “Aynalı Çarşı”,
“On beşliler” gider düşmana karşı,
Sessiz hıçkırıklar inletir arşı,
Kırılmış fidandır bizim türküler.

“Çamlığın başını” bir tütün alır,
Aşkın her çingisi “Sürmeli” olur,
“Seher vakti” yol gösterir, yol bulur,
Dertliye dermandır bizim türküler.

“Kırklar Dağı”ndaki “Turnalar” hasta,
“Kınayı getiren” “aney”ler yasta,
Karşı dağı “duman kaplar” Sivas’ta,
“Kar ile boran”dır bizim türküler.

“Diyarbakir”, Güzelses’le “şâd akar”,
 “Urfa Dağları”ndan marallar bakar,
 “Çayda”ki “çıra”yı bir gazel yakar,
 Âteş-i sûzândır bizim türküler.

“Maraş’tan bir habar” geliyor bize,
 “Merik kan kusuyor”, ne hâcet söze,
 Mezar kazılınca “sıladan yüze”,
 Taşı ağlatandır bizim türküler.

“Çeşm-i siyahım”la derdim uyandı,
 “Bir of çektim” dağlar kana boyandı,
 “Yandı Çukurova” âhımdan yandı,
 Dilde “Mihriban”dır bizim türküler.

Karadeniz kemeçeyle coşuyor,
 Her nağme içinde hüznün taşıyor,
 “Eşref Bey Ağdı” yürek deşiyor,
 Hançerden yamandır bizim türküler.

Yaz “Kâtibim”; “Gemilerde tâlim var”,
 İstanbul’da “Bahriyeli yârim var”,
 “Aman doktor” benim dertli hâlîm var,
 Hastaya Lokman’dır bizim türküler.

“Bitez Yalısı”nda oturur zeybek,
 “Çökertme” söyleyip, diz vurur zeybek,
 Efeden kızana dik durur zeybek,
 Zâlîme isyandır bizim türküler.

Meriç, selâm söyler dertli Aras’a,
 Erciyes el eder Ağrı’ya, Kars’a,
 “Ezgiden bir köprü” nerede varsa,
 Oraya revândır bizim türküler.

“Şu uzun gecenin” yorgun düşünde,
 Erzurum’da “Sarı Gelin” peşinde,
 Hasret ocağının aşk ateşinde,
 Aşk-ı gülîstandır bizim türküler.

- V -

Tutsak sevdâlara, sürgün düşlere,
 Ay-Yıldız aşkına vurgun düşlere,
 Yâd ellerde kalmış yorgun düşlere,
 En kuytu limandır bizim türküler.

İsimleri “mahnı” olur, “yır” olur,
 Çalgıları “kopuz” olur, “tar” olur,
 Hudutlar ötesi nazlı yâr olur,
 Seyrân-ı Tûran’dır bizim türküler.

“Güzel Türkistan”ın âzatlık sesi,
 Bir “sönmez çerağ”ın soylu nefesi
 İstiklâl aşkının gülümsemesi
 Göklerde “Çolpan”dır bizim türküler.

Ay hüznüle doğar Altay Dağı’nda,
 “Kuşlar hem feryat”tır dostun bağında,
 Issık Gölü titrer yâr dudağında,
 Göygöl’dür, Turfan’dır bizim türküler.

Yesevî’den dinle gönül dilimi,
 Buhârâ anlatsın “kalb-i selîm”i,
 “Gül” aşkına meftûn mânâ iklimi,
 “Hikmet”tir, irfandır bizim türküler.

Kırım’da kırılır, Kerkük’te yanar,
 Karabağ deyince yarası kanar,
 “Gülleri soldu” mu deliye döner,
 Bülbül-i nâlândır bizim türküler.

“Altın hızma” diyen dil pâre pâre,
 “Mum kimin yanarım”, “gayrı ne çâre”
 “Arda boylarında” kaldım biçâre,
 Dîde-i giryândır bizim türküler.

“Ramizem”in gözlerinde hasret var,
 “Alişim”in yüreğinde gurbet var,
 Duygular hicranlı, yine hicret var,
 “Zülfü perişan”dır bizim türküler.

“Estergon Kal’ası” ya şimdi neyler?
 “Akmam” diyen “Tuna” neyi dert eyler?
 “Beşparmak Dağları” bize ne söyler?
 Bayraktaki kandır bizim türküler.

Sen nerdesin “Gara gözlü ay balam”,
 “Men sana hayran”ım “gadalar alam”,
 Yürekten yüreğe “mehebbet salam”,
 “Gözele gurban”dır bizim türküler.

Saz çalanda ruhumuzu kuş eyler,
 Bu türküler gönlümüzü cûş eyler,
 Üsküp’le Taşkent’i bize eş eyler,
 Turkuaz nişandır bizim türküler.

Gönül cemresidir, aşk mayasıdır,
 Bu toprağın sevincidir, yasıdır,
 Güneş’in sevdâsı, sözün hasıdır,
 Gülzâr-ı vatandır bizim türküler.

Abdulhamid Süleyman Çolpan: 1897’de Özbekistan’ın Fergana Vilâyeti’ne bağlı Andican şehrinde doğan, Türkistan’ın bağımsızlığı için çalışan, Sovyet yönetimi tarafından pek çok kez tutuklanan ve 1938 yılında kurşuna dizilerek şehit edilen Uluğ Türkistan’ın millî şâiridir. Türkistan halkının en çok sevdiği Abdulhamid Süleyman’ın mahlası “Çolpan”(Çoban Yıldızı)’dır. Çolpan’ın birçok şiiri bestelenmiş olup, en önemli şiir kitabı “Oyganış” (Uyanış)’tır.

Adil BAŞOĞLU

Ömer KARSLI

İKİ KADEH EFKÂR

YAKARIŞ

akerdeon napoliten şarkılar çalar
çiçek pasajı iki kadeh coşku dolar

kemerli revaklar
müziğin nağmeleri
ve yanan o mumlar
tonozlu tavan huşulu huzur dolar
geçmesin asr-ı saadet zamanlar

yeşil gözlerinde sarı benekler
hapseden fasit çemberler

hayaller özgürlüğü çağırır
ve bilimler gizemli bilinmezi
ama şiir öyle mi ya
özün ve coşkunun
anlamın damıtılması
insanın kendini tamamlaması
insanlığa güzellik katması

kelimelerin gücünü tahmin edebilir misiniz
çiçeklerin ve duyguların nüvelerini bilir misiniz

çoğu insan sessiz bir çaresizlik içinde kıvrırır
hayatı kurgulayan kimdir
kendini bulur mu
sıradanlığı kıran
ve kuralları aşan
yoksa nasıl kendi olur insan

ışık olmasa
güzellik görülür mü
aşk olmasa
yaşarken ölünür mü

gamzelerinden öpülmez mi
si natürel segâh semada
sultanıyegâhla raksta
akşam özgür rengiyle şehri boyamada
istanbul'a
ve çiçek pasajına iki kadeh
efkâr dolmada...

sana geldim
ayaklarımda veysel karâni yorgunluğu
bedenimde eyüp sabrı ile

yüzüm günahlarıma mahcup
affet beni erhamerrahimin
lâyık olamadık
güzel ahlâkı tamamlamaya gelen nebi'ye

eşref-i mahlukat yarattın bizleri
bizse tükettik
vicdanı sevgiyi saygıyı
şimdi muhtacız merhametine

savaştta yaralı kurtulan çocuk
şikayet etti mi bizleri

açlıktan ölenlerle
hangi mizanda hesaplaşacağız

kırdığımız kalpler söndürdüğümüz ocaklar
aldığımız canlar
bombalarla enkaz altında bıraktığımız çocuklar
nerde tutacaklar yakamızdan

ne varsa güzel haslete dair
kırdık ok eyledik dünya malı sarhoşluğuyla
sana geldik el gaffar
yüz bin kere bozduğumuz tövbelerimizle

KIŞ KERVANI

bir kış kervanı geçer ömrümüzün üstünden
ağlamayı unutmuş gökleri uyandırır
yılların yüzümüzde kıvrılan yorgunluğu
sus pus olmuş ölümün kokusunu andırır

eşyadan çekilir de güneşin tebessümü
renkler üşür ve solar münzevi tepelerde
kuşların kanadından dökülür yuvasızlık
kimsesizlik yazgısı yetim iniltelerde

uğuldayan rüzgârın terkisinde gezinir
hicran akşamlarının kan kırmızı düşleri
ince ince dokunur dalların gergefinde
beyaz gelinliğiyle mevsimin gülüşleri

denizin dalgasında kıpırdanan hülyâlar
tutunur ellerinden sislenmiş bir umudun
beyazın saltanatı kaplar yeri ve göğü
çığlıkları duyulur her tarafta sükûtun

yıldızlar söndürülmüş, gece ayaz, karanlık
bu sokaklar dönüşsüz limanlara açılır
müşfik dokunuşlardır ötelere ikliminden
göklerden perde perde yeryüzüne saçılır

yağmurun telaşına inat bir durağanlık
ve vakar seyredilir çehresinde karların
kapı aralığından bakar hayallerimiz
mâzi uykuya dalmış kollarında efkârın

telgrafın telleri dilimizde bir yangın
yalnızlığın yoldaşı kan donduran zemheri
bir kanlı pusu atar yeni yetme düşlere
zeval kokusu sarar bu mevsimde her yeri

döşeği kar güllerin, yorganı derin uyku
buzdan ziynetler gibi bahçelerde salınır
beyaz birkaç damla kan sızar yanaklarından
feryadından bülbülün mâtemler palazlanır

bu dünyanın rihtımı bu mevsimde gizlidir
gövdeler demir alır usul usul limandan
kar değildir bu yağın sonsuzluğa bir davet
hudutsuz ufuklarla birleşen âsumandan.

Mehmet OSMANOĞLU